

GLAUKOM

GLAUKOM – BOLEST KOJA DOVODI DO SLEPILA

- 1-2% celokupne populacije iznad 40-te godine života boluje od glaukoma dok se procenat obolelih povećava i do 5% kod osoba preko 60 godina.

Glaukom je hronična, progresivna bolest, koja se definiše trijasom simptoma:

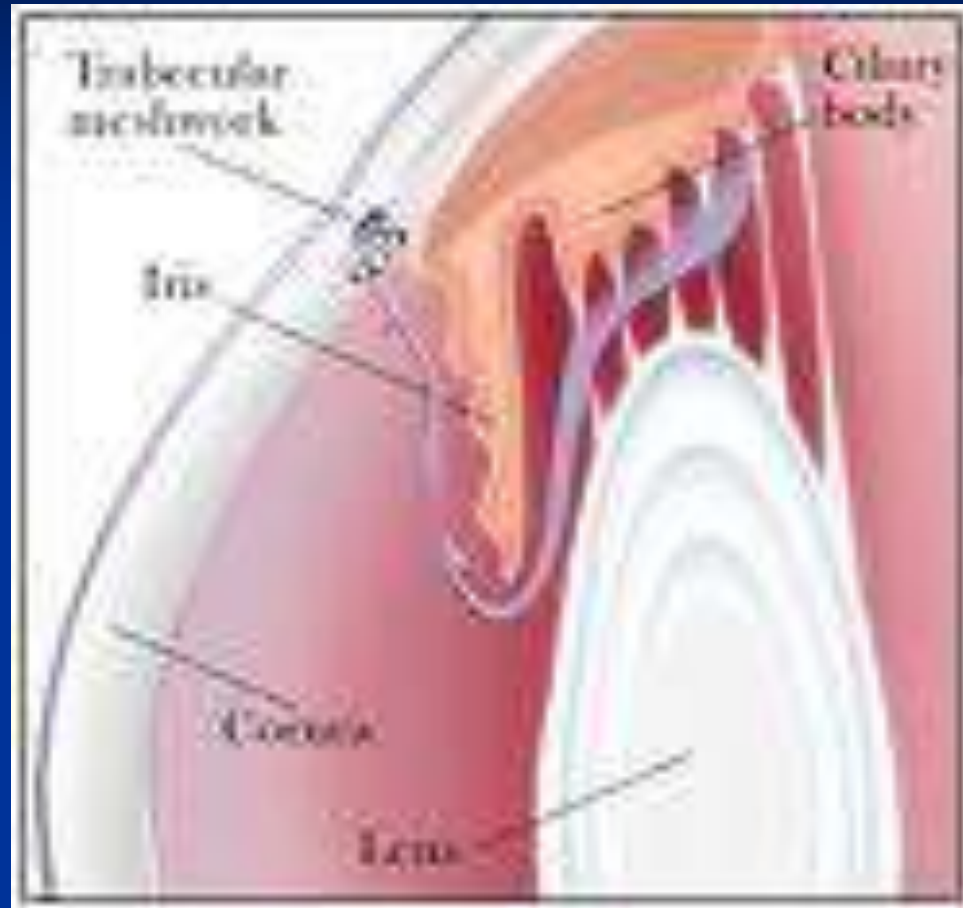
- povišenim intraokularnim pritiskom*
- eskavacijom papile optičkog živca*
- paracentralnim skotomima u vidnom polju*

Normalne vrednosti IOP-a se kreću između 14-22 mmHg. Suspektne vrednosti su od 22 – 26 mmHg, a patološke vrednosti su više od 26 mmHg

- Prednji deo oka je ispunjen *bistrom tečnošću koja se zove očna vodica*. Očna vodica se stvara u cilijarnim nastavcima, natapa dužicu i rožnjaču i izlazi iz oka kroz mrežu malih odvodnih kanala smeštenih duž celog obima dužice. Proces stvaranja, protoka i oticanja *tečnosti iz oka se neprekidno odvija da bi se obezbedila ishrana oka*.

Pritisak u oku (IOP) zavisi od *količine tečnosti u oku*. Povišen očni pritisak izaziva oštećenje vidnog živca koje se ispoljava postepenim promenama u *vidnoj oštrini*.

- *U početku su promene u vidu male i ne zahvataju centralni vid.*
- Promene u vidu se u *početku dešavaju iznad, ispod i sa strane centralnog vida* tako da oboleli od glaukoma ne *primećuje pad vidne oštine.*
- *Tek u završnoj fazi* glaukomne bolesti dolazi do propadanja centralnih delova i potpunog gubitka vida.

TIPOVI GLAUKOMA:

- Glaukom otvorenog ugla (simplex)
Kod ovog tipa bolest napreduje veoma sporo pošto se odvodni kanali postepeno zatvaraju.
- Glaukom zatvorenog ugla (angularni i akutni glaukom). Kod angularnog glaukoma ugao između dužice i rožnjače je uzan. Akutni glaukom nastupa kada se zenica proširi nekim lekovima ili se proširi dužim boravkom u tamnim prostorijama. Simptomi su glavobolja, bol u oku, muka, povraćanje...
- Sekundarni glaukom nastaje kao posledica povrede, zapalenja, tumora...
- Glaukom bez pritiska, redak oblik kod kojeg očni živac strada iako je očni pritisak normalan.
- Pigmentni glaukom
- Eksfolijativni sindrom

SIMPTOMA - NEMA

Kod najčešćeg tipa glaukoma (glaukom otvorenog ugla) porast očnog pritiska je postepen tako da obolela osoba :

nema bolova niti drugih tegoba.

Kako se postavlja dijagnoza:

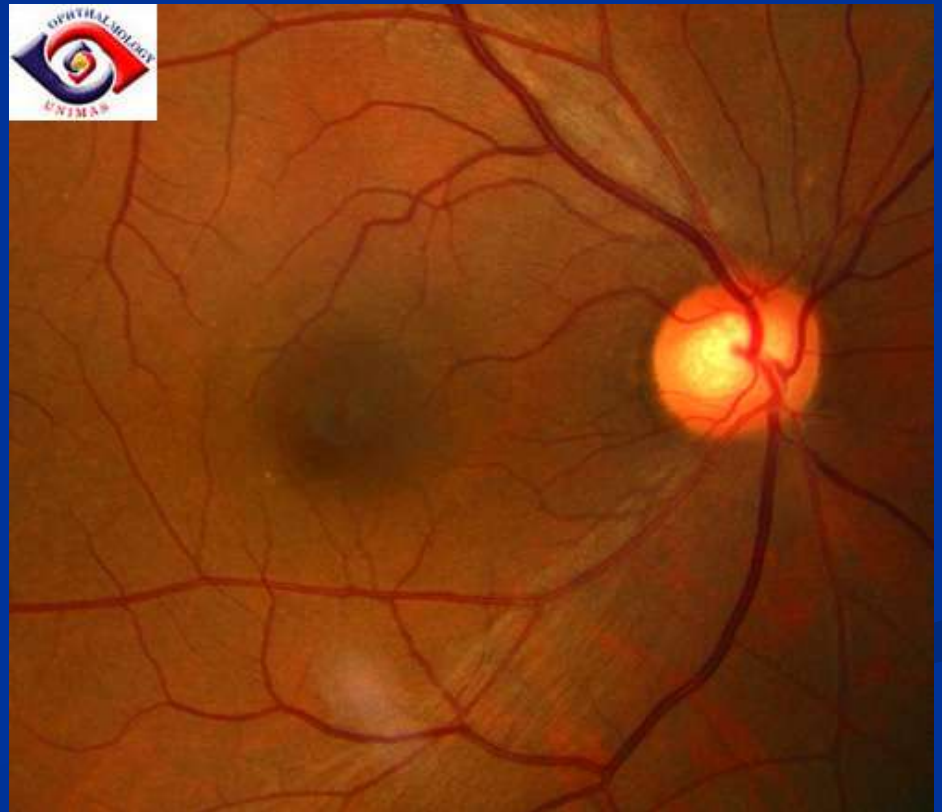
Kod postavljanja dijagnoze najvažnija je provera 4 faktora:

1. *Očni pritisak* -
normalno se kreće
između 14 i 22 mmHg

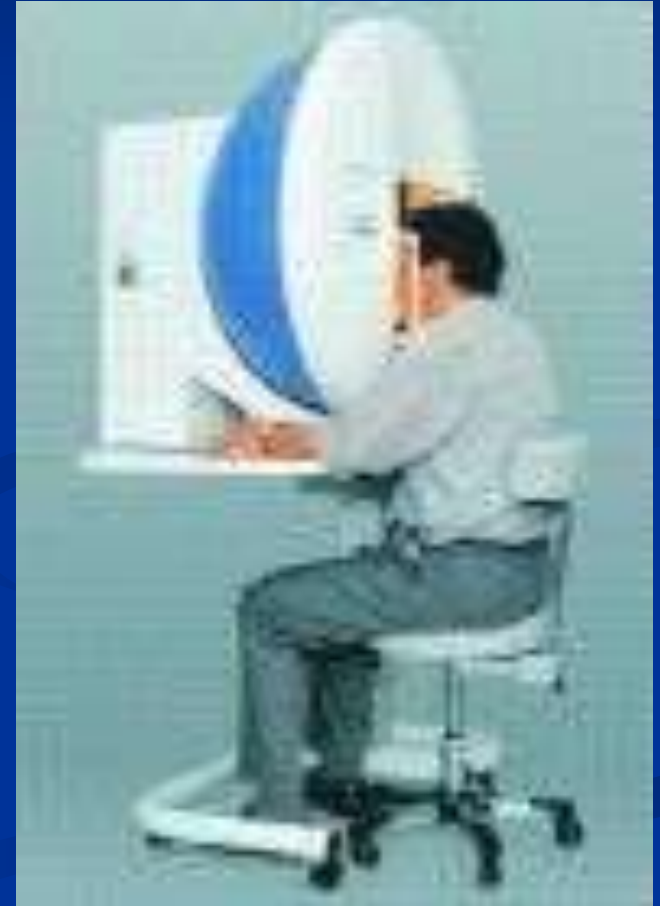
Kako se postavlja dijagnoza:

2. *Očni živac* - pregleda se tako što se osvetljava unutrašnjost oka i lekar kroz zenicu posmatra oblik i boju očnog živca.

Kako se postavlja dijagnoza:

3. **Vidno polje** –
pregleda se da bi se
postavila dijagnoza, a
zatim se kontroliše
jednom ili dvaput
godišnje.

Kako se postavlja dijagnoza:

4. **Komorni ugao oka** –
pregleda se
postavljanjem stakla na
oko koje je prethodno
anestezirano.

KADA JE POTREBAN DETALJAN PREGLED NA GLAUKOM?

- Između 35 i 40 godina – prvi pregled
- Posle 40 godina – na dve do četiri godine
- Posle 55 godina – na jednu do dve godine

Gubitak vida nastao kao *posledica glaukoma* obično se ne može popraviti, ali rana dijagnoza i brižljiva dugogodišnja terapija mogu pomoći u sprečavanju daljeg oštećenja vida.

Rizične grupe:

- Diabetes
- Kratkovidost
- Dugotrajna upotreba kortikosteroida
- Osobe sa predjašnjim povredama oka
- Osobe sa familijarnom istorijom glaukoma

Većina slučajeva glaukoma se može držati pod kontrolom lekovima, laserom ili operacijom.

Lečenje glaukoma se sastoji u snižavanju očnog pritiska da bi se na taj način zaustavilo ili bar usporilo oštećenje živca.

Redovni pregledi su neophodni čak iako je lekovima ili operacijom uspešno snižen očni pritisak.

KAKO SE LEČI:

- Lekovima (kapi i mast za lokalnu upotrebu, tablete...)
- Intervencija laserom (uzanim snopom svetlosti pravi se mali otvor na zidovima odvodnih kanala)
- Operativni tretman (trabekulektomija – formiranje novog otvora za *oticanje tečnosti iz oka.*)

- Ne zaboravite, glaukom je spora, *hronična bolest koja traje decenijama i ako se otkrije na vreme i leči na odgovarajući način, neće dovesti do najteže komplikacije – gubitka vida.*